

3 (Sem-4) EDN M 2

2017

EDUCATION

(Major)

Paper : 4.2

(**Environmental Education and
Population Education**)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

Answer either in English or in Assamese

1. Answer the following questions as directed :

1×10=10

তলত দিয়া প্রশ্নসমূহৰ নিৰ্দেশ অনুসৰি উত্তৰ দিয়া :

(a) "The environment is everything that affects the individual except his genes."
Who said this?

"The environment is everything that affects the individual except his genes."
এই উক্তিটো কোনে কৈছিল ?

A7/952

(Turn Over)

(2)

(b) Environmental education is a way of implementing the _____ of environmental protection.

(Fill in the blank)

পৰিবেশ শিক্ষা হ'ল পৰিবেশ সুৰক্ষাৰ _____ প্ৰতিপালন কৰাৰ এক উপায়।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(c) When was the first Family Planning Scheme executed?

প্ৰথম পৰিয়াল পৰিকল্পনা আঁচনি কেতিয়া কাৰ্যকৰী কৰা হৈছিল ?

(d) Write the full form of UNESCO.

UNESCO-ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

(e) When was the first national decadal census conducted?

প্ৰথম ৰাষ্ট্ৰীয় লোকপিয়ল দশক কেতিয়া আৰম্ভ কৰা হৈছিল ?

(f) In which year was the Belgrade International Workshop organized?

কোন চনত বেলগ্ৰেড আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় কৰ্মশালা অনুষ্ঠিত কৰা হৈছিল ?

(3)

(g) When is the National Environment Month observed every year?

প্রতি বছৰে কেতিয়া ৰাষ্ট্ৰীয় পাৰিপাৰ্শ্বিক মাহ পালন কৰা হয় ?

(h) Name one non-renewable resource.

এবিধ অপৰিৱৰ্তনীয় সম্পদৰ নাম লিখা।

(i) Name one drought-prone area of India.

ভাৰতবৰ্ষৰ খৰাং বা অনাবৃষ্টি-প্ৰৱণ অঞ্চল এটাৰ নাম লিখা।

(j) Who used the term 'ecosystem' for the first time?

'Ecosystem' শব্দটো কোনে প্ৰথমতে ব্যৱহাৰ কৰিছিল ?

(i) R. A. Sharma

(ii) R. F. Dasmann

(iii) A. G. Tansley

(Choose the correct option)

(শুদ্ধ বিকল্পটো বাছি উলিওৱা)

2. Give short answers of the following questions : 2×5=10

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ চমু উত্তৰ দিয়া :

(a) What is meant by biotic factor of environment?

পৰিবেশৰ জৈৱ উপাদান বুলিলে কি বুজায় ?

(b) Define environmental education.

পাৰিপাৰ্শ্বিক শিক্ষাৰ সংজ্ঞা লিখা।

(c) What is meant by International Green Peace?

‘আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় গ্ৰীন পিচ’ বুলিলে কি বুজায় ?

(d) Mention two objectives of population education.

জনসংখ্যা শিক্ষাৰ দুটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।

(e) Mention two types of mass media.

জনসংযোগ মাধ্যমৰ দুটা প্ৰকাৰ উল্লেখ কৰা।

3. Answer any *four* of the following questions :

5×4=20

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Write about the aims and objectives of environmental education at secondary level.

মাধ্যমিক পৰ্যায়ত পাৰিপাৰ্শ্বিক শিক্ষাৰ লক্ষ্য আৰু উদ্দেশ্যসমূহৰ বিষয়ে লিখা।

(b) What are the objectives of disaster management education?

দুৰ্যোগ ব্যৱস্থাপনা শিক্ষাৰ উদ্দেশ্যসমূহ কি কি ?

(5)

(c) Suggest five ways and means for the protection of environmental stressors.

পাৰিপাৰ্শ্বিক বিপদসংকুলতা নিৰাময়ৰ পাঁচটা উপায় দিয়া।

(d) Write about environmental education at primary level.

প্ৰাথমিক স্তৰত পৰিবেশীয় শিক্ষাৰ বিষয়ে লিখা।

(e) Write about the differences between population education and sex education.

জনসংখ্যা শিক্ষা আৰু যৌন শিক্ষাৰ মাজত থকা পাৰ্থক্যসমূহ লিখা।

(f) What are the advantages of inquiry approach?

অনুসন্ধানমূলক অভিগমনৰ সুবিধাসমূহ কি কি ?

4. (a) Discuss the need and importance of environmental awareness in society. 10

সমাজত পৰিবেশ সচেতনতাৰ গুৰুত্ব আৰু প্ৰয়োজন সম্বন্ধে আলোচনা কৰা।

Or / নাইবা

How does formal and non-formal education play a role in environmental awareness? Discuss.

10

(6)

আনুষ্ঠানিক আৰু অগতানুগতিক শিক্ষাই পাৰিপাৰ্শ্বিক সচেতনতা সম্পৰ্কত কেনেধৰণৰ ভূমিকা পালন কৰে, আলোচনা কৰা।

- (b) What is meant by pollution? Discuss about the different types of environmental pollution. 4+6=10

প্ৰদূষণ বুলিলে কি বুজায়? পাৰিপাৰ্শ্বিক প্ৰদূষণৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰসমূহ আলোচনা কৰা।

Or / নাইবা

Discuss the problems and prospects of environmental education in Assam. 10

অসমত পাৰিপাৰ্শ্বিক শিক্ষাৰ সমস্যা আৰু সম্ভাৱনাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

- (c) Write the concept of population education. Discuss the need of population education. 4+6=10

জনসংখ্যা শিক্ষাৰ ধাৰণাটো লিখা। জনসংখ্যা শিক্ষাৰ গুৰুত্বৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

Or / নাইবা

Define population education. Write about the educational problems that arise due to overpopulation. 10

জনসংখ্যা শিক্ষাৰ সংজ্ঞা লিখা। অত্যধিক জনসংখ্যা বৃদ্ধিয়ে শৈক্ষিক দিশত উদ্ভৱ কৰা সমস্যাৰ বিষয়ে লিখা।

(7)

(d) "There is a reciprocal relationship between population and socioeconomic development of a country." Justify the statement. 10

“দেশৰ আৰ্থ-সামাজিক দিশৰ উন্নয়ন আৰু জনসংখ্যাৰ মাজত এক পাৰস্পৰিক সম্পৰ্ক আছে।” ইয়াৰ যুক্তিযুক্ততা বিচাৰ কৰা।

Or / নাইবা

Discuss the major objectives of population education in the context of 21st century. 10

একবিংশ শতিকাৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত জনসংখ্যা শিক্ষাৰ প্ৰধান উদ্দেশ্যসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

***